

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проєкту наказу Міністерства оборони України
“Про затвердження Інструкції з організації проведення випробувань
дослідних зразків озброєння та військової техніки”

I. Визначення проблеми

Відповідно до статі 4 Закону України “Про державне оборонне замовлення” та підпункту 28 пункту 4 Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 730) Міністерство оборони України (державний замовник) організовує та бере участь у проведенні державних та інших видів випробувань зразків озброєння військової техніки (продукції оборонного призначення).

На даний час, основними нормативно-правовими актами відповідно до яких Міністерство оборони України організовує проведення державних та визначальних випробувань дослідних зразків озброєння та військової техніки (далі – ОВТ) є: Порядок розроблення, освоєння та випуску нових видів продукції оборонного призначення, а також припинення випуску існуючих видів такої продукції, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2013 року № 120; Порядок постачання озброєння, військової і спеціальної техніки та боєприпасів під час особливого періоду, введення надзвичайного стану, проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії та у період проведення антитерористичної операції, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2015 року № 345 (із змінами).

Зазначені нормативно-правові акти не можуть в повній мірі забезпечити регулювання всіх питань з організації підготовки та проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ та не передбачає:

нормативно-правове врегулювання процедури організації підготовки та проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ вітчизняного та іноземного виробництва, що були розроблені, модернізовані, відремонтовані (дослідні ремонтні зразки ОВТ) за наново розробленою ремонтною документацією відповідно до умов укладеного з державним замовником державного контракту та/або закуплені для забезпечення потреб Збройних Сил України;

визначення функцій Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, командувань видів та окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, військових представництв, наукових (науково-дослідних, випробувальних) установ, інших органів військовою управління та військових частин Збройних Сил України з питань організації підготовки та проведення випробувань дослідних зразків ОВТ;

визначення орієнтовного переліку та форм документів, що розробляються при організації підготовки і проведення державних та визначальних відомчих випробувань ОВТ;

визначення прав та обов'язків членів державної комісії (комісії державного замовника) з проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ.

На сьогодні Україна має значний потенціал оборонно-промислового комплексу (далі – ОПК) – близько 280 підприємств, з яких 153 підприємства державної форми власності (переважна більшість з яких входить до державного концерну “Укроборонпром”) або 52,3% у загальній кількості підприємств ОПК та 135 підприємств приватної форми власності або 47,7% у загальній кількості ОПК.

Зараз все більшу роль у підвищенні обороноздатності та економічному зростанні України починають відігравати саме приватні оборонні компанії, які є більш гнучкими у пристосуванні до вимог, потреб ринку та потенційних замовників.

“Поява нових гравців” в ОПК – підприємств приватної форми власності обумовлює необхідність врегулювання питання щодо розроблення (модернізації) та прийняття на озброєння (постачання), допуску до експлуатації ОВТ у Збройних Сил України. Існує необхідність забезпечення єдиного підходу до умов організації підготовки та проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ вітчизняного та іноземного виробництва, що були розроблені (модернізовані), відремонтовані за наново розробленою ремонтною документацією відповідно до умов укладеного з державним замовником державного контракту та/або закуплені для забезпечення потреб Збройних Сил України.

З метою визначення основних засад та єдиної процедури організації підготовки та проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ виникла необхідність розроблення проєкту відповідного регуляторного акту.

Проєкт наказу Міністерства оборони України “Про затвердження Інструкції з організації проведення випробувань дослідних зразків озброєння та військової техніки” (далі – проєкт наказу) розроблено на виконання вимог Законів України “Про Збройні Сили України”, “Про державне оборонне замовлення”, “Про оборону України” та постанов Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2000 року № 1225 “Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах” (із змінами), від 20 лютого 2013 року № 120 “Про затвердження Порядку розроблення, освоєння та випуску нових видів продукції оборонного призначення, а також припинення випуску існуючих видів такої продукції”, від 26 листопада 2014 року № 671 “Про затвердження Положення про Міністерство оборони України” (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 730), від 25 лютого 2015 року № 345 “Про затвердження Порядку постачання озброєння, військової і спеціальної техніки та боєприпасів під час особливого періоду, введення надзвичайного стану, проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони,

відсічі і стримування збройної агресії та у період проведення антитерористичної операції” (із змінами) та від 25 березня 2015 року № 135 “Про затвердження Порядку відновлення, ремонту, модернізації, збільшення установленого ресурсу та продовження строку служби (зберігання) озброєння, військової і спеціальної техніки, за якими здійснюється авторський нагляд” (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2018 року № 591).

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв’язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує нормативного врегулювання.

Проблеми, які пропонуються розв’язати шляхом державного врегулювання:

нормативно-правове врегулювання процедури організації підготовки та проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ вітчизняного та іноземного виробництва, що були розроблені (модернізовані), відремонтовані за наново розробленою ремонтною документацією відповідно до умов укладеного з державним замовником державного контракту та/або закуплені для забезпечення потреб Збройних Сил України;

впорядкування відносини між замовником та підприємствами – можливими розробниками (виробниками) ОВТ, які можуть надавати зазначені послуги;

визначення функцій Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, командувань видів та окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, військових представництв, наукових (науково-дослідних, випробувальних) установ, інших органів військовою управління та військових частин Збройних Сил України з питань організації підготовки та проведення випробувань дослідних зразків ОВТ;

визначення орієнтовного переліку документів, що розробляються при організації підготовки і проведення державних та визначальних відомчих випробувань ОВТ;

визначення прав та обов’язків членів державної комісії (комісії державного замовника) з проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб’єкти господарювання,	+	
у тому числі суб’єкти малого підприємництва	+	

Дана проблема не може бути розв’язана за допомогою ринкових механізмів. Чинні регуляторні акти не врегулюють відносини, спрямовані на подолання проблеми.

II. Ціль державного регулювання

Метою проєкту наказу є впорядкування діяльності, визначення основних засад та єдиної процедури з питань організації проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ, за результатами яких Міністерством оборони України можливо прийняти рішення щодо прийняття на озброєння (постачання), допуску до експлуатації ОВТ у Збройних Силах України.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>Прийняття нормативного акта.</p> <p>Передбачає здійснення нормативно-правового врегулювання послідовності дій під час організації проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ.</p>
Альтернатива 2	<p>Неприйняття нормативного акта.</p> <p>Не забезпечується досягнення цілей під час організації проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ суб'єктами господарювання (підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності).</p>
Альтернатива 3	<p>Проводити закупівлю нових зразків ОВТ (у тому числі іноземного виробництва) за рахунок коштів державного бюджету.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

“Альтернатива 1” є найбільш економічно вигідною як для інтересів держави так і з точки зору отримуваних прибутків суб'єктами господарювання (підприємствами установами та організаціями незалежно від форми власності). Міноборони отримає змогу, на підставі договорів (державних контрактів) із суб'єктами господарювання (підприємствами, установами та організаціями різних форм власності), які виконують роботи з розроблення, модернізації (дослідного ремонту – відремонтованого ОВТ за наново розробленою ремонтною документацією), виробництва та постачання ОВТ, провести державні та визначальні відомчі випробування та прийняти відповідне рішення щодо прийняття на озброєння (постачання) та/або допустити до експлуатації ОВТ в Збройних Сил України.

“Альтернатива 2” є неприйнятною через ймовірні ризики створення, виробництва та/або закупівлі ОВТ неналежної якості, понесення зайвих витрат державою, суб’єктами господарювання.

“Альтернатива 3” є економічно недоцільною. Враховуючи високу ціну таких зразків за кордоном та відсутність можливості купувати їх на підприємствах у Російській Федерації, закупівля нових зразків ОВТ за рахунок коштів державного бюджету спричиняє нераціональне використання бюджетних коштів. Крім того, це може призвести до втрати уніфікації ОВТ Збройними Силами України та порушення якості забезпечення.

Отже, враховуючи зазначене, запропонована “Альтернатива 1” є найбільш доцільною для сфер інтересів держави, та суб’єктів господарювання.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прийняття регуляторного акта забезпечить визначення основних засад та єдиної процедури з питань організації проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ, а також впорядкувати відносини між замовником та підприємствами розробниками (виробниками) ОВТ – можливими виконавцями, які можуть надавати зазначені послуги.	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Проблема продовжуватиме існувати, оскільки буде відсутня нормативно-визначена єдина процедура організації проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ.	Додаткові витрати відсутні, але можуть виникнути передумови до створення, виробництва та/або закупівлі ОВТ неналежної якості.
Альтернатива 3	Підвищення обороноздатності і безпеки держави за рахунок закупівлі нових, більш сучасних зразків ОВТ.	Нераціональне використання бюджетних коштів на закупівлю нових, більш сучасних зразків ОВТ.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишити існуючу нормативно-правову базу без змін	відсутні	відсутні
Видання наказу	відсутні	відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Під час визначення впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання доцільно розглянути такі фактори, зокрема:

вплив на продуктивність та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання;

вплив на інновації та розвиток.

Показник	Великі, середні	Малі, мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	Понад 280*	-	Понад 280*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100	-	100

*Кількість підприємств, що обраховуються (перебувають на обліку) Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

Види альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прибуток суб'єктів господарювання (підприємств установ та організацій незалежно від форми власності) від виконання договорів (контрактів). Рациональне використання бюджетних коштів Міноборони, впорядкування відносин між замовником та підприємствами – можливими надавачами зазначених послуг.	Додаткові витрати відсутні
Альтернатива 2	Суб'єкти господарювання мають ризик не отримувати прибуток.	Додаткові витрати відсутні, в той же час існують ризики створення, виробництва та/або закупівлі ОВТ неналежної якості, понесення зайвих витрат

Види альтернатив	Вигоди	Витрати
		державою, суб'єктами господарювання.
Альтернатива 3	Підвищення обороноздатності і безпеки держави за рахунок закупівлі нових, більш сучасних зразків ОВТ.	Нераціональне використання бюджетних коштів на закупівлю нових, більш сучасних зразків ОВТ.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Додаткові витрати відсутні, в той же час можуть виникнути передумови до ризиків створення, виробництва та/або закупівлі ОВТ неналежної якості, понесення зайвих витрат державою, суб'єктами господарювання.
Альтернатива 3	Нераціональне використання бюджетних коштів на закупівлю нових, більш сучасних зразків ОВТ.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Прийняття наказу забезпечить визначення основних засад та єдиної процедури організації проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ.

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	<p>У разі прийняття акта проблема більше існувати не буде, повною мірою забезпечуються виконання вимог законодавства України, зокрема:</p> <p>постанови Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2013 року № 120 “Про затвердження Порядку розроблення, освоєння та випуску нових видів продукції оборонного призначення, а також припинення випуску існуючих видів такої продукції”;</p> <p>постанови Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2015 року № 345 “Про затвердження Порядку постачання озброєння, військової і спеціальної техніки під час особливого періоду, введення надзвичайного стану та у період проведення антитерористичної операції”;</p> <p>постанови Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 730) “Про затвердження Положення про Міністерство оборони України”</p>
Альтернатива 2	2	Ймовірним є ризик створення, виробництва та/або закупівлі ОВТ неналежної якості, понесення зайвих витрат державою, суб'єктами господарювання.
Альтернатива 3	1	Нераціональне використання коштів державного бюджету. Висока ціна зразків ОВТ за кордоном та відсутність можливості купувати їх на підприємствах у Російській Федерації.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Нормативно-правове врегулювання питань організації проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ	Не передбачаються	Альтернатива 1 забезпечить повною мірою досягнення поставлених цілей
Альтернатива 2	Відсутні	Не передбачаються	Альтернатива 2 призведе до ризику створення, виробництва та/або закупівлі ОВТ неналежної якості, понесення зайвих витрат державою, суб'єктами господарювання
Альтернатива 3	Нераціональне використання коштів державного бюджету	Не передбачаються	Проблема буде вирішена, але кошти державного бюджету будуть використані нераціонально

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	У разі прийняття регуляторного акта забезпечуються повною мірою виконання вимог законодавства України з	Зовнішні чинники та ризику на дію акта відсутні.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
	розроблення (модернізації), освоєння та випуску нових видів продукції оборонного призначення, постачання ОВТ для забезпечення потреб Збройних Сил України	
Альтернатива 2	Альтернатива 2 може призвести до негативних наслідків	Зовнішні чинники та ризику на дію акта відсутні
Альтернатива 3		Проблема буде вирішена, але кошти державного бюджету будуть використані нераціонально

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом досягнення мети є видання запропонованого проекту нормативного акта.

Прийняття проекту регуляторного акта дозволить:

визначити функції Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, командувань видів та окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, військових представництв, наукових (науково-дослідних, випробувальних) установ, інших органів військовою управління та військових частин Збройних Сил України з питань організації підготовки та проведення випробування дослідних зразків ОВТ, що були розроблені (модернізовані) та/або закуплені для забезпечення потреб Збройних Сил України;

удосконалить процедуру підготовки та проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ;

визначити орієнтовний перелік документів, що розробляються при організації підготовки і проведення державних та визначальних відомчих випробувань ОВТ;

впровадити процедуру утворення та роботи державної комісії (комісії державного замовника) з проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ, визначити права та обов'язки членів комісії.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги.

Реалізація регуляторного акта не потребує додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання державними органами та не потребуватиме додаткових витрат суб'єктів господарювання, пов'язаних з виконанням вимог регуляторного акта.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи, що відповідно до проєкту наказу господарські відносини, які будуть виникати між Міністерством оборони України і суб'єктами господарювання (підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності) мають постійний характер, пропонується термін дії наказу не обмежувати, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проєкт.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Дія регуляторного акта буде поширюватись на суб'єкти господарювання та інші організації, які мають ліцензії на проведення робіт з розроблення, модернізації (дослідного ремонту – відремонтованого дослідного ремонтного зразка ОВТ за наново розробленою ремонтною документацією), виробництва та постачання ОВТ та виконують відповідні роботи в інтересах Збройних Сил України.

З метою забезпечення поінформованості суб'єктів господарювання та інших організацій проєкт наказу Міністерства оборони України “Про затвердження Інструкції з організації проведення випробувань дослідних зразків озброєння та військової техніки” та аналіз його регуляторного впливу розміщено на веб-сайті Міністерства оборони України: <http://www.mil.gov.ua> (розділ “Регуляторна діяльність”).

Видання регуляторного акта дозволить упорядкувати діяльність і взаємовідносин Міністерства оборони України та органів військового управління Збройних Сил України з суб'єктами господарювання та іншими організаціями щодо організації проведення державних та визначальних відомчих випробувань дослідних зразків ОВТ.

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових матеріальних та інших витрат.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством оборони України.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься за допомогою статистичного методу та проводитиметься за допомогою статистичних даних на основі інформації щодо кількості суб'єктів господарської діяльності, які отримують сертифікати з розроблення, модернізації (дослідного ремонту – відремонтованого дослідного ремонтного зразка ОВТ за наново розробленою ремонтною документацією) виробництва та постачання ОВТ для забезпечення потреб Збройних Сил України.

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься після набрання чинності регуляторного акта, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження дії результативності зазначеного акта.

Повторне відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності здійснюватимуться раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Цільові групи, які залучатимуться для проведення відстеження – суб'єкти господарської діяльності (установи та організацій незалежно від форми власності) що здійснюють розроблення, модернізацію, виробництво, ремонт та дослідження технічного стану ОВТ в інтересах Збройних Сил України.

Начальник Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України
генерал-майор

Ігор ЧЕПКОВ